

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำหลักกฎหมายว่าด้วยความสัมพันธ์ในลักษณะ Fiduciary มาใช้บังคับในประเทศไทย” มีวัตถุประสงค์การศึกษาที่สำคัญ ได้แก่

1. เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักกฎหมาย Fiduciary ว่ามีขอบเขตการบังคับใช้กับความสัมพันธ์ในหลายลักษณะ นอกเหนือไปจากความสัมพันธ์ตามกฎหมายบริษัท
2. เพื่อให้ทราบเนื้อหาของหลักกฎหมาย Fiduciary ในส่วนที่จะเป็นประโยชน์ต่อการนำมาใช้บังคับในระบบกฎหมายของประเทศไทย และสามารถนำมาใช้บังคับได้โดยไม่ขัดต่อนิติวิธีในระบบกฎหมายของประเทศไทย

จากการดำเนินการศึกษาวิจัย สามารถสรุปผลของการศึกษาวิจัยได้ดังนี้

1. หลักกฎหมาย Fiduciary ที่แพร่หลายในระบบกฎหมายคอมมอนลอร์นั้น เริ่มต้นจากการพัฒนาหลักที่ใช้ในการควบคุมการทำหน้าที่ของทรัสต์ และศาลได้นำเอาเนื้อหาของกฎหมายดังกล่าว ไปบังคับใช้กับความสัมพันธ์อื่นที่มีลักษณะคล้ายทรัสต์ และเรียกความสัมพันธ์คล้ายทรัสต์เหล่านี้ว่า ความสัมพันธ์ลักษณะ Fiduciary (Fiduciary Relationship)

2. หลักกฎหมาย Fiduciary ถูกนำไปใช้ในความสัมพันธ์ที่หลากหลายมาก ทำให้มีทฤษฎีที่อธิบายความสัมพันธ์ดังกล่าวอยู่หลายทฤษฎี อย่างไรก็ตาม จากการศึกษา ผู้เขียนเห็นว่าความหมายที่เหมาะสมที่สุดสำหรับความสัมพันธ์ลักษณะ Fiduciary นั้น คือ เป็นความสัมพันธ์ซึ่งบุคคลหนึ่ง(Fiduciary) ได้รับมาซึ่งอำนาจภายใต้เงื่อนไขของการใช้อำนาจนั้นเพื่อประโยชน์ของบุคคลอีกคนหนึ่ง(ผู้รับประโยชน์) บุคคลที่ได้รับอำนาจดังกล่าวมา จึงมีหน้าที่ที่จะต้องใช้อำนาจที่ได้รับมาด้วยความระมัดระวัง และด้วยความซื่อสัตย์ ต่อผู้รับผลประโยชน์

3. หลักกฎหมายลักษณะ Fiduciary มีเนื้อหาในการควบคุมการกระทำการของบุคคลที่มีฐานะเป็น Fiduciary ให้ใช้อำนาจที่ได้รับมาเพื่อประโยชน์ของผู้รับประโยชน์เท่านั้น และห้าม Fiduciary ใช้อำนาจที่ได้รับมาเพื่อแสวงหาประโยชน์แก่ Fiduciary เป็นการส่วนตัว เว้นแต่จะได้เปิดเผยข้อมูลให้ผู้รับประโยชน์ทราบ

4. การรับเอาหลักกฎหมาย Fiduciary ในประเทศไทย ควรดำเนินการโดยการตีความบทบัญญัติในความสัมพันธ์ลักษณะ Fiduciary ที่มีอยู่ในประเทศไทย โดยเฉพาะในส่วนของกฎหมายลักษณะตัวแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้สอดคล้องกับหลักกฎหมาย Fiduciary ในระบบคอมมอนลอร์ ซึ่งจะมีประโยชน์อย่างยิ่งในการควบคุมการทำหน้าที่ของคู่กรณี

ในความสัมพันธ์ดังกล่าวให้เป็นไปโดยซื่อสัตย์สุจริต สอดคล้องกับลักษณะของความสัมพันธ์ที่อยู่บนพื้นฐานของความไว้วางใจระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับหลักสุจริตซึ่งเป็นพื้นฐานของความสัมพันธ์ต่าง ๆ ในระบบกฎหมายของประเทศไทยด้วย

5. ศาลของประเทศไทยควรมีบทบาทในการนำเอาหลักกฎหมาย Fiduciary ในความสัมพันธ์ลักษณะตัวแทนไปปรับใช้กับความสัมพันธ์ที่มีลักษณะเทียบเคียงกันได้มากขึ้น โดยเฉพาะการอ้างถึงลักษณะของความเป็น Fiduciary ในความสัมพันธ์เหล่านี้ เพื่อให้หลักกฎหมาย Fiduciary ในประเทศไทยมีความชัดเจนมากขึ้น